

NOTAT

Dato: 27. april 2011
Kontor: Internationalt
J.nr.: 11/30557
Sagsbeh.: ARA

Talepunkt til brug for samråd i Folketingets Europaudvalg den 6. maj 2011 forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12. maj 2011.

- Jeg vil starte med at henlede opmærksomheden på, at punkt 4 om IT-agenturet og punkt 5 om mødet med USA med kort varsel er taget af dagsordenen for rådsmødet. Derfor er sagerne også udgået af dagsordenen for dette samråd.
- Jeg vil alene nævne punkt 1 om Nordafrika og punkt 2 om tilbagetagelsesaftaler, mens jeg for punkt 3 henviser til samlenotatet.
- [Det bemærkes, at jeg forelægger sagerne på vegne af integrationsministeren]

Dagsordenspunkt 1): EU's sydlige naboer (Nordafrika) samlenotatets side 2

[EU-procedure: Sagen er ikke omfattet af forbeholdet. Der er tale om en generel drøftelse, og sagen forelægges alene til orientering. Alene sager af større rækkevidde – for eksempel lovgivningsmæssigt eller økonomisk – forelægges med forhandlingsoplæg, jf. Folketingets beretninger].

- På sidste rådsmøde for retlige og indre anliggender den 11.-12. april 2011 blev der vedtaget rådskonklusioner, som indeholder tiltag, der kan gennemføres på kortere sigt for at få accelereret processen med at håndtere flygtninge- og migrationsstrømmene fra Nordafrika.
- Således er både Frontex, EU's nyoprettede asylstøttekontor, EU's solidaritetsfonde og andre EU-programmer allerede bragt på banen i forhold til at håndtere den aktuelle situation.
- Jeg kan bemærke, at Rigspolitiet siden 2008 løbende har bidraget med personel til Frontex-operationer og forbereder udsendelse af i alt 4 politibetjente til Frontex-operationen ved Lampedusa.
- På rådsmødet den 12. maj 2011 forventes det, at en mere langsigtet handlingsplan vil blive drøftet.
- Dette skal ses i lyset af, at Det Europæiske Råd i marts 2011 har opfordret Rådet (retlige og indre anliggender) til i samarbejde med Kommissionen inden juni 2011 at præsentere en strategi til at håndtere de nuværende migrationsudfordringer i Middelhavet og Nordafrika.

- Kommissionen har for 2 dage siden den 4. maj 2011 fremlagt sit oplæg til en mere langsigtet strategi, som også fokuserer på de mere dybereliggende årsager til migration.
- Kommissionens oplæg lægger i høj grad op til en styrkelse af de ideer, der allerede arbejdes med, men der er også enkelte nye tiltag.
- Et nyt forslag er, at der bør indføres en ny mekanisme på grænseområdet, der skal kunne bringes i anvendelse, både når et land ikke lever op til sine forpligtelser til at kontrollere egne grænser og når et land er udsat for et helt ekstraordinært pres ved sine grænser.
- Denne mekanisme vil kun skulle bruges som en sidste udvej, og Kommissionen oplyser, at den vil undersøge det mulige indhold af en sådan mekanisme nærmere og vende tilbage med et forslag inden længe.
- Kommissionen anfører i meddelelsen, at man støtter en udvidelse af det eksisterende pilotprojekt om genbosætning af asylansøgere og flygtninge fra Malta.
- Kommissionen vil også i lyset af udviklingen af situationen overvåge situationen med ulovlig ind-

vandring generelt og måske vil den beslutte at iværksætte det særlige direktiv om midlertidig beskyttelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Men der er vi ikke endnu.

- Med andre ord lægger Kommissionen i meddelelsen ikke op til, at der på nuværende tidspunkt skal ske en tvangsmæssig byrdefordeling af asylansøgere eller flygtninge.
- Kommissionen vil dog for at styrke solidariteten vende tilbage med ideer til ad hoc tiltag, der kan hjælpe lande med et særligt behov, herunder gennem finansiel støtte, praktisk samarbejde og teknisk assistance.
- Herudover lægger Kommissionen op til et øget samarbejde med tredjelande, herunder bilateral dialog med de nordafrikanske lande om migration, sikkerhed og mobilitet, herunder de muligheder EU allerede har på visumområdet, og betydningen af integration af de tredjelandstatsborgere, der er her lovligt.
- Dermed har Kommissionen taget højde for nogle af de ideer, som Sarkozy og Berlusconi for nyligt fremkom med, herunder de to statslederes ønske om at se nærmere på muligheder for midlertidig indførelse af grænsekontrol ved de indre grænser.

- Regeringen støtter, at man får udviklet en mere langsigtet handlingsplan til at håndtere situationen i Nordafrika og Middelhavet.
- Regeringen støtter i den forbindelse et øget samarbejde med landene i regionen og de lande, som migranterne kommer fra. Det vil også sige, at for-drevne primært skal hjælpes i nærområdet.
- Regeringen støtter, at der ses nærmere på behovet for at ændre Schengen-regelsættet, således at der i højere grad kan genindføres grænsekontrol i ekstraordinære situationer, idet de nærmere kriterier herfor vil skulle fastlægges nærmere.
- Regeringen støtter, at de eksisterende instrumenter og institutioner tages i brug, og at man løbende og hurtigt bliver i stand til at justere på tiltagene, hvis situationen måtte ændre sig.
- Regeringen kan fortsat ikke støtte intern byrdefordeling af flygtninge i EU, idet dette kan skabe en pull faktor, men finder at solidariteten bør komme til udtryk på anden måde, f.eks. ved deltagelse i Frontex-operationer.
- Der vil dog fra dansk side blive taget stilling til at genbosætte UNHCR-ankendte flygtninge, der

tidligere har opholdt sig i Libyen, hvis UNHCR anmoder om det i konkrete sager.

- Regeringen mener ikke, at situationen for tiden er af en karakter, hvor EU skal aktivere ordningen med midlertidig beskyttelse.
- Regeringen stiller sig dog åben over for en drøftelse heraf i fremtiden, når og hvis Kommissionen måtte finde at betingelserne er opfyldt, og EU måtte stå over for en situation med et meget stort antal libyske flygtninge.
- Der er tale om et meget vigtigt punkt, som skal håndteres fra EU's side, og regeringen er tilfreds med, at formandskabet har prioriteret emnet ved at indkalde til et ekstraordinært rådsmøde for retlige og indre anliggender den 12. maj.

Dagsordenspunkt 2): Evaluering af EU-tilbagetagelsesaftaler, samlenotatets side 7

[EU-procedure: Sagen er ikke omfattet af forbeholdet. Der er tale om en generel præsentation og drøftelse, og sagen forelægges alene til orientering. Alene sager af større rækkevidde – for eksempel lovgivningsmæssigt eller økonomisk – forelægges med forhandlingsoplæg, jf. Folketingets beretninger].

- Den næste sag vedrører Kommissionens evaluering af EU-tilbagetagelsesaftaler.
- Kommissionen har den 23. februar i år, i overensstemmelse med anmodningen i Stockholm-

programmet, fremlagt sin meddelelse vedrørende evaluering af EU-tilbagebetalingsaftalerne.

- Formålet med meddelelsen er, at den skal danne grundlag for Rådets udarbejdelse af en ny sammenhængende tilbagebetalingsstrategi.
- På rådsmødet den 12. maj forventer jeg, at Kommissionen formelt vil præsentere sin meddelelse for Rådet, der derefter skal påbegynde den første drøftelse af strategien.
- Danmark deltager fuldt ud i Rådets drøftelser af en ny tilbagebetalingsstrategi, selvom Danmark grundet forbeholdet på området for retlige og indre anliggender ikke er bundet af de tilbagebetalingsaftaler, som EU indgår med tredjelande. Danmark indgår dog på bilateralt niveau lignende aftaler om tilbagebetaling med en stor del af de berørte tredjelande.
- Kommissionen giver i sin meddelelse 15 konkrete henstillinger, som den anbefaler, at en ny tilbagebetalingsstrategi skal afspejle. Jeg henviser i den forbindelse til samlenotatet, der i detaljer gennemgår Kommissionens meddelelse.

- Regeringen kan overordnet tilslutte sig mange af Kommissionens anbefalinger. På nogle punkter går anbefalingerne dog for vidt.
- Der skal for eksempel ikke herske tvivl om, at regeringen lægger stor vægt på overholdelse af menneskerettighederne, også i forbindelse med udsendelse af personer til oprindelses- eller transitlande, herunder sikring af non-refoulement-princippet.
- Allerede i dag foretager udlændingemyndighederne en konkret og individuel vurdering af, hvorvidt en udlænding ved en tilbagevenden til oprindelses- eller transitlandet vil være i risiko for overgreb eller forfølgelse.
- Det er vi - i lighed med alle andre EU-lande - forpligtet til i henhold til den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3, FN-konventionen om Borgerlige og Politiske Rettigheder, især art. 7, FN-konventionen mod Tortur art. 3 og FN's Flygtningekonvention.
- Vurderes det af udlændingemyndighederne, at der består en risiko for overgreb, vil personen ikke blive udsendt og kan således aldrig blive omfattet af en tilbagetagelsesaftale.

- Dette kan ikke understreges tydeligt nok.
- Regeringen er imidlertid skeptisk over for Kommissionens anbefaling vedrørende et pilotprojekt om indførelse af en efterfølgende forpligtelse til at overvåge den udsendte person i en ikke tidsmæssigt defineret periode efter hjemkomsten.
- De – meget få – tilfælde, hvor sådanne tiltag eventuelt kunne komme på tale, kræver ikke indførelsen af et generelt princip om overvågning af udsendte personer.
- Regeringen kan således heller ikke støtte Kommissionens forslag om at indføre bestemmelser i tilbagetagelsesaftaler om, at tredjelande, der ikke har ratificeret de vigtigste internationale menneskerettighedskonventioner, forpligtes til at overholde standarderne i disse.
- Alle EU-lande er allerede juridisk bundet af de relevante menneskerettighedsinstrumenter, som der i øvrigt i forvejen også henvises til i præamblerne til tilbagetagelsesaftalerne.
- I det omfang tredjelande ikke måtte være bundet af de relevante menneskerettighedsinstrumenter,

eller ikke overholder dem, forekommer det mig usandsynligt at tro, at disse lande så bare i stedet vil acceptere dem i en tilbagetagelsesaftale – som de ofte egentlig ikke har de store ønsker om at indgå – endsige at de af denne grund vil overholde standarderne. Konsekvensen i disse tilfælde må være, at de pågældende ikke udsendes dertil.

- Lad mig her slå fast, at indgåelse af tilbagetagelsesaftaler er en forudsætning for indgåelse af visumliberaliseringsaftaler.
- Det er min opfattelse, at den nødvendige styrkelse af menneskerettighedssituationen i visse tredjelande, på sigt bedst sker ved en intensiv dansk menneskerettighedspolitik i samarbejde med ligesindede lande og gennem en styrket mellemfolkelig kontakt mellem de pågældende tredjelandes borgere og EU-medlemsstaternes borgere.
- Den mellemfolkelige kontakt kan blandt andet styrkes gennem indgåelse af visumlempelsesaftaler – og ja – så bliver vi nødt til at indgå tilbagetagelsesaftaler.
- Regeringen kan støtte, at en sammenhængende strategi for tilbagetagelse skal tage hensyn til de

overordnede forbindelser med tredjelande, som EU ønsker at indgå tilbagetagelsesaftaler med.

- Danmark er dermed positiv over for en drøftelse af muligheden for at indlede forhandlinger om tilbagetagelsesaftaler sideløbende med forhandlinger om f.eks. rammeaftaler.
- Overordnet ser regeringen derfor frem til, at der i EU fastlægges en ny helhedsorienteret tilbagesendelsesstrategi – således at det i fremtiden fortsat vil være muligt at sikre en fast og fair udlændingepolitik, hvor personer, der opholder sig illegalt i EU, og som ikke har et internationalt beskyttelsesbehov, effektivt kan udsendes.